

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Ing. Milan Novikmec, PhD.: **Ekosystémy malých vodných nádrží (pondov)**

Podľa ustanovenia §4 ods. 6 a 8 vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 mám posúdiť, na základe predloženej habilitačnej práce, ale aj ostatných podkladov (Životopis; plnenie kritérií; Prehľad pedagogickej činnosti; Protokol o kontrole originality; Prehľad publikácií; Prehľad citácií) a vypracovať posudok na vymenovanie Ing. Milana Novikmeca PhD za docenta v študijnom odbore Všeobecná ekológia jedinca a populácií pre Fakultu ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene.

Kým som sa pustil do hodnotenia podkladov k habilitačnej práci, ostal som milo prekvapený množstvom prezentovaných prác v CC časopisoch a najmä množstvom CC citácií. Musím priznať, s hlboký úklom, že takéto výsledky som od ing. Novikmeca, nečakal...

Celkové zhodnotenie habilitačnej práce

Habilitačná práca je starostlivo vypracovaná na základe všeobecnej požiadavky o štruktúre takejto práce ako aj na základe odborného rastu habilitanta v súvislosti vlastnými pracovnými výsledkami ktoré boli realizované v rámci odborných pracovných kolektívov najmä domáceho pôvodu s celoštátnym rozsahom, ale aj s medzinárodným zastúpením. Ide o najnovšie prístupy výskumu k súčasným problémom riešenia problémov v celosvetovom meradle. Tomu nakoniec zodpovedá aj množstvo karent kontent citácií predkladateľa (194).

Úvodných 35 strán je informácia habilitanta o svojich doterajších vedeckých výsledkoch a o záveroch z vyplývajúcich výsledkov. Kde sa viac.menej úspešne pokúša o zhrnutie výsledkov v prílohe HP.

V úvode je uvedená definícia pondov „ Ako pondy sa označujú plošne malé ekosystémy (prírodné aj umelé) so stojatou vodou s veľkosťou do cca 2 ha, dostatočne plytké, čo umožňuje rast vodných makrofytov po celej ploche ich dna. (str. 13)“ a ďalej na dovysvetlenie „Tieto ekosystémy boli dlho považované za menšie a občas dokonca aj za menej hodnotné ekvivaleny väčších lenitixkých ekosystémov.“

Avšak aj tak mi nie je jasné prečo habilitant tak silno inklinuje k termínu pond. Je to anglický termín pre malú, zrejme aj plytkú nádrž všeobecne. Viem čo sú malé vodné nádrže, vedel by som ich celkom dobre charakterizovať v rámci jazier, rybníkov, nádrží, ale stále mám problém s názvom pond, okrem jeho anglického významu. Ak sa rozhodnete pre jeho oficiálne zaradenie do slovenčiny, mali by ste ho presne definovať, prečo by mal byť termín pond zavedený do slovenčiny. a mali by byť uvedené aj ďalšie rozdiely napr oproti močiarom (temer celá plocha s makrovegetáciou). V rámci limnológie musí byť jasné aký je rozdiel medzi pondom a rybníkom, alebo pondom a močiarom. Takže je potrebná jasná definícia (aj presnejšia identifikácia) v čom sa pond odlišuje od malého rybníka, nádrže, plesa.

V Tatrách, ako som pochopil(?) ide o menšie a malé plesá (plieska) - ale prečo rušiť malebný a najmä dlho vžitý termín pliesko. Navyše je dosť ťažké ho porovnávať s malými nádržami v stredných a nížinných polohách Slovenska. A čo potom štiavnické tajchy (nemecký pôvod názvu pre rybník) - ale u nás nie sú to rybníky ale pôvodne slúžili pre podpornú banícku činnosť a navyše na východe (na Šariši) sa rovnaké štruktúry ani takto nenazývajú, ale len rybníky.

Treba však zdôrazniť že táto výčitka (?) je výlučne skôr jazykového charakteru (nie som tu odborník) a nie je to priama výčitka k HP. Nakoniec ja vôbec nemusím mať pravdu len mám problém s navrhovaným termínom pond (zrejme to bude mojím problém ak to presnejšie neurčíte v habilitačnej prednáške)

Pondy sú v HP charakterizované len na základe výskumu dvoch skupín bentosu (vážky

a potočníky) - prvé tri práce v rámci prílohy. Ďalšie tri práce sa týkajú vysokohorských plies. Tu Odonata prakticky nehrajú žiadnu rolu, možno diskutovať o trichopterách. Je evidentné, že na základe týchto skupín, je možné len s veľkou opatrnosťou zaraďovať ich medzi pondy. Ale je jasné sa jedná o inú skupinu spolupracovníkov s koncentráciou na inú problematiku oproti makrovegetácii. Trocha ma zarazilo výber sledovaných kovov špeciálne kobaltu (str. 19) a potom v priloženej práci 6.4 (str. 85-86). Prečo ste sa rozhodli stanovovať tak zriedkavý kov? A aký je jeho význam pre študované skupiny organizmov. Je mi jasné že to nemusíte vedieť, ale ako si pamätám tento kov sa bežne nestavuje v chemických rozboroch vody a ani sedimentov, tak niet s čím, bežne, porovnávať.

Bentos to je poriadne množstvo rôznorodých skupín a je mi jasné že sa tu nemôžete zaoberať všetkým. A dávate ich do súvisu s makrovegetáciou (3 práce v HP). Je to pochopiteľné vzhľadom na skladbu spoluautorov z ktorých mnohí sa zaoberajú makrovegetáciou, ale zrejme pre budúcnosť by bolo vhodnejšie spolupracovať s bentosármi, ale zooplanktonármi (prihrievam si vlastnú polievocku, za to sa ospravedlňujem) a odporúčam (pre budúcnosť) spracovať dostupné publikované údaje (Illyová, Terek atď.) o malých rybníkoch. Uvedomujem si že v súčasnosti je to aj o financiách a spolupracujúcich ľuďoch a či vôbec takí sú.

Celkové zhodnotenie pedagogickej a publikačnej činnosti

Pedagogická činnosť

vo všetkých parametroch spĺňa a prekračuje všetky požiadavky. Nemám pripomienky

Publikačná činnosť

Pre habilitáciu sa požaduje jedna monografia. Habilitant vykazuje 4 ale nie som si istý či práca č. 4 patrí do tohto koša publikácií. Ale aj tak prvé tri takýmto podmienkam vyhovujú a niet im čo vytknúť.

6 CC prác je požiadavka pracoviska pre habilitčné pokračovanie. Habilitant vykazuje 14 takýchto prác, z nich 12 predstavujú práce publikované zahraničných CC časopisov. Všetky sú v rámci viac-autorských tímov, s publikačnou pozíciou habilitanta zväčša na popredných miestach. Okrem toho má 6 zahraničných prác v ostatných časopisoch. Už len toto je dostatočný počet prác ktorý hovorí o intenzite publikačnej aktivity habilitanta. Domáce práce nekomentujem a počet abstraktov a iných drobností popri vyššie uvedených číslach sú v podstate nezaujímavé. Takže naozaj nebol problém s výberom prác pre habilitačné pokračovanie. Jediná otázka: v citačnom ohlase prezentujete prácu Moutka T. .... Novikmec, ... 2002. Biological conservation 105,2: 243-253 ktorá má dohromady „len“ 115 CC citácií a zahraničné citácie, ale v habilitačnej práci nie je zahrnutá a ani spomenutá v úvode. Mohla Vám roztvoriť ruky pri písaní úvodu v predloženej habilitačnej práci. Alebo, čo je za tým? Samozrejme na toto nemusíte odpovedať.

Citácie

Vykazujete a dokladujete 183 zahraničných CC citácií a ďalšie 11 domáce CC citácie - tento údaj je viac ako 30-krát vyšší ako požaduje Vaša fakulta. K tomuto číslu treba prirátat ešte 93 ostatných citácií - to je tiež takmer dva krát viac ako vyžaduje pracovisko.

Treba konštatovať, že v globále parametra citácií by ste mohol **nielen** habilitovať kdekoľvek na Slovensku.

Záverečné hodnotenie

Na základe analýzy pedagogicko-výskumnej činnosti konštatujem, že ing. Milan Novikmec PhD spĺňa a prekračuje v dôležitých ukazovateľoch kritériá potrebné na získanie vedecko-pedagogického titulu docenta na Fakulte ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene. Počas svojej kariéry preukázal kombináciu vlastností veľmi schopného pedagóga a veľmi aktívneho vedeckého pracovníka so schopnosťou pracovať v rôznorodých pracovných kolektívoch a preto **odporúčam menovanie ing. Novikmeca PhD za docenta** v odbore *Všeobecná ekológia jedinca a populácií*.

15. 1. 2020

prof. RNDr. Igor HUDEC, CSc. v.r.